

TÜRKİYE'DE HAYVANCILIK

irfanlandiya_cografya

www.irfanakar.com

İrfan Akar

Hayvansal üretim; beslenmenin yanı sıra bazı bitkisel ve yan ürünlerin değerlendirilmesi, sanayiye ham madde sağlanması açısından da önemlidir. Türkiye'de hayvancılık, tarım sektörü içinde önemli bir yere sahiptir. Türkiye, tür ve ırklarına göre hayvan sayısı bakımından zengin bir ülkedir. Kasaplık kesimlerin az veya çok oluşuna göre bu sayı yıl içinde azalıp çoğalabilmektedir.

SUNUM İÇERİĞİ

Türkiye'de küçükbaş hayvancılık

Büyükbaş hayvancılık, kümes hayvancılığı, ipek böcekçiliği, arıcılık ve su ürünlerini

Türkiye'de ormancılık, tarım ve hayvancılığın Türkiye ekonomisindeki yerini

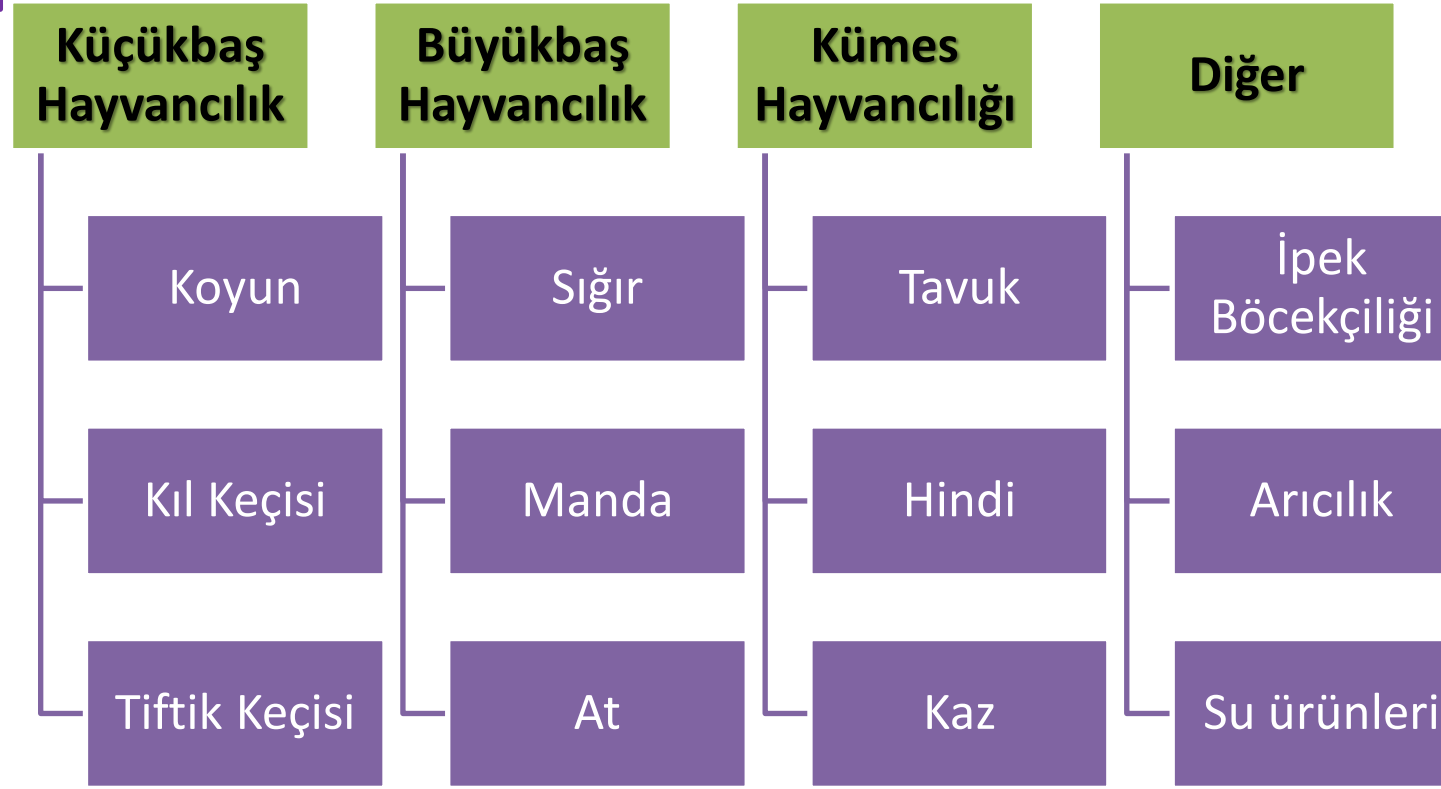

TÜRKİYE'DE HAYVANCILIK YÖNTEMLERİ

TÜRKİYE'DE HAYVANCILIK

yüksektir.

**TÜRKİYE'DE HAYVANCILIĞIN GELİŞTİRİLMESİ İÇİN
YAPILMASI GEREKENLER**

Hayvan soyları iyileştirilmelidir.

Erken yaşta hayvan kesimleri önlenmelidir.

Otlaklar ıslah edilmelidir.

Hayvancılıkla uğraşan kişilere eğitim ve krediler verilmelidir.

Aşırı ve erken otlatmanın önüne geçilmelidir.

Doğal ve suni yem üretimi artırılmalıdır.

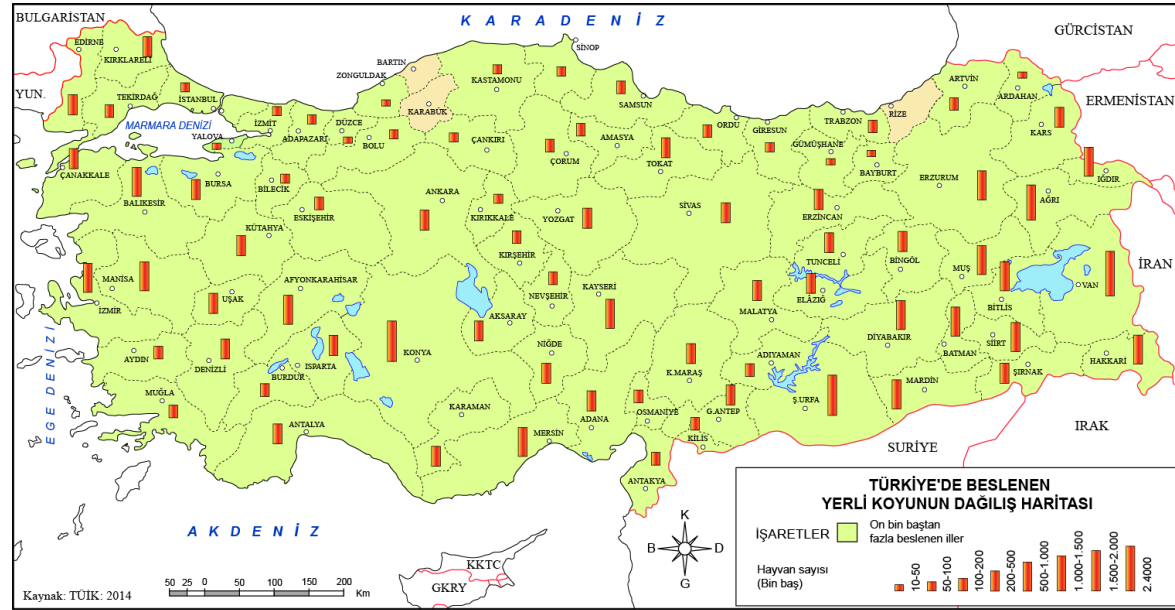
Mera hayvancılığı yerine besi hayvancılığı yapılmalıdır.

Hayvan hastalıklarıyla mücadele edilmelidir.

KOYUN

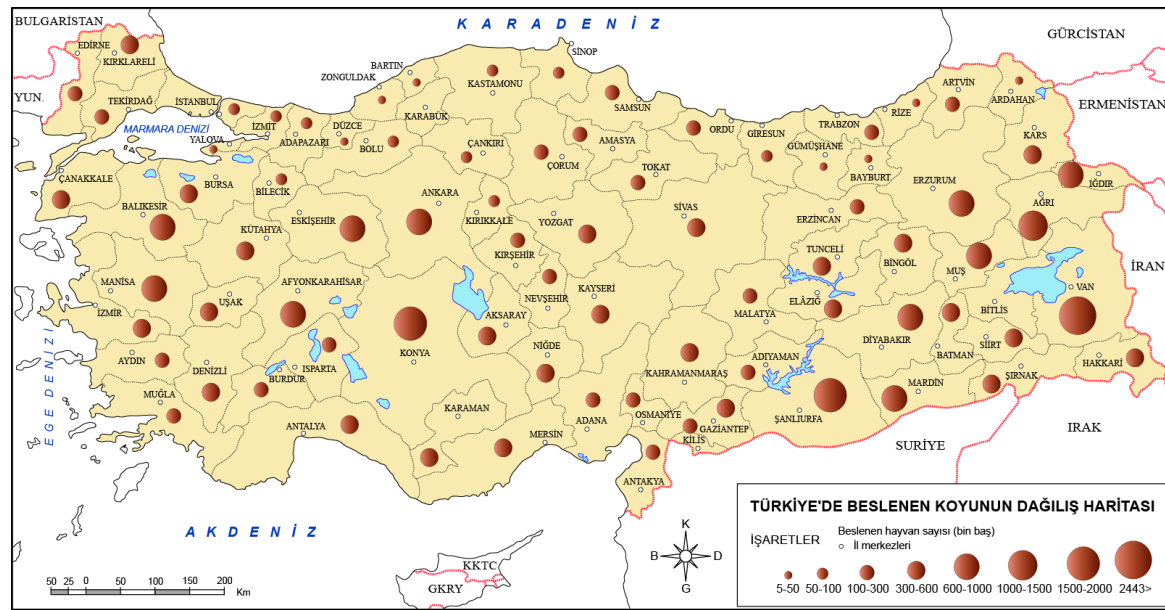
Koyun etinden, sütünden, yününden ve derisinden yararlanan bir hayvan türüdür. Özellikle iç kesimlerde etkili olan yarı kurak iklim koşulları ile bozkır bitki örtüsü, koyun yetiştiriciliğinin yaygın olarak yapılmasına imkân sağlamaktadır.

Koyun yetiştiriciliğinin başlıca sorunları, et ve süt veriminin düşük olduğu yerli ırkın çoğunlukta olması ile kar örtüsünün uzun süre yerde kalmasıdır.

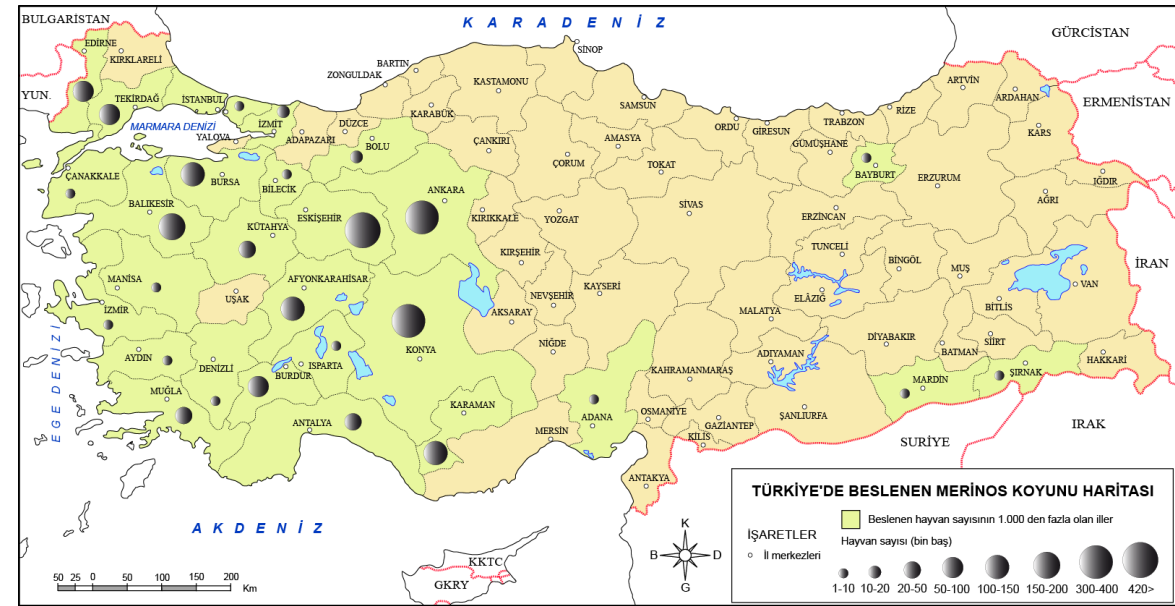
© Haritanın tüm hakları saklıdır

cografyaharita.com R.SAYGILI 2016

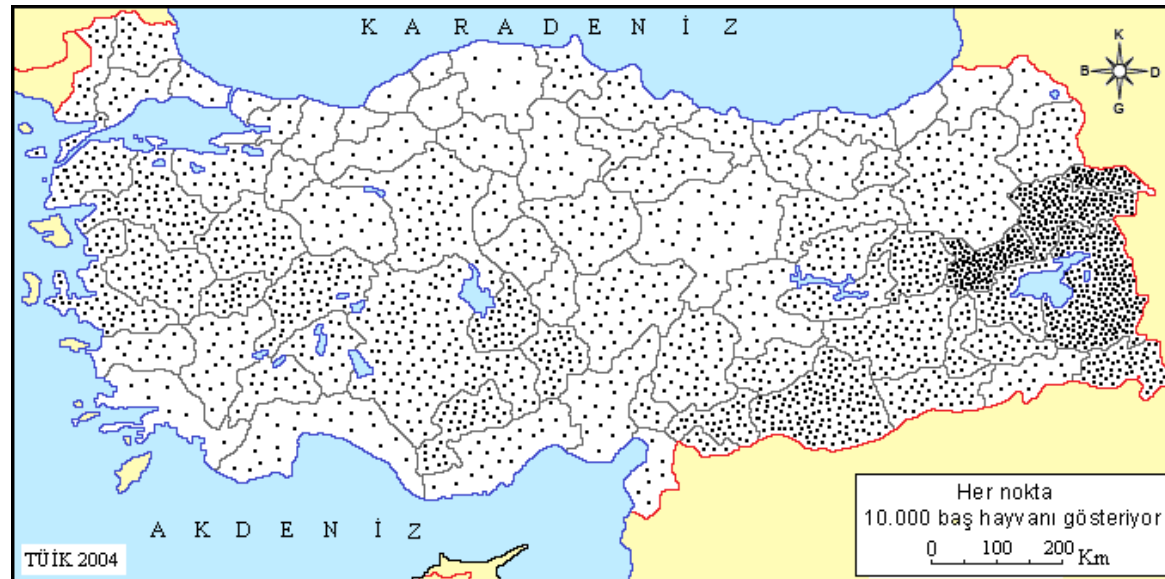
Kaynak: nuik.gov.tr 2014 © Haritanın tüm hakları saklıdır

cografyaharita.com R.SAYGILI 2016

Kaynak: nuik.gov.tr 2014 © Haritanın tüm hakları saklıdır

cografyaharita.com R.SAYGILI 2016

Türkiye'de Beslenen Koyunun İllere Göre Dağılışı

R.SAYGILI 2009

Ülkemizde Beslenen Koyun Türleri

- ❖ Karaman
- ❖ Merinos
- ❖ Kıvırcık
- ❖ Dağlıç
- ❖ Sakız

Türkiye'de koyun besiciliği daha çok **Doğu Anadolu, İç Anadolu ve Güneydoğu Anadolu** bölgelerinde yaygındır. **Van, Konya, Şanlıurfa ve Ağrı** en fazla koyun beslenen illerimizdir.

KEÇİ

Türkiye’de koyundan sonra en çok görülmektedir. Kıl keçisinin etini

KI

Akdeniz, Doğu Anadolu ve Güney Anadolu illerimizdir.

Devlet, ağaçların sürgün ve ya azaltmaya yönelik bir politika

Kaynak: tuik.gov.tr 2019 © Haritanın tüm hakları saklıdır

KÜÇÜKBAŞ HAYVAN SAYILARI

YIL	KOYUN	KEÇİ	KÜÇÜKBAŞ TOPLAM
2002	25.173.706	6.780.094	31.953.800
2003	25.431.539	6.771.675	32.203.214
2004	25.201.155	6.609.937	31.811.092
2005	25.304.325	6.517.464	31.821.789
2006	25.616.912	6.643.294	32.260.206
2007	25.475.293	6.286.358	31.761.651
2008	23.974.591	5.593.561	29.568.152
2009	21.749.508	5.128.285	26.877.793
2010	23.089.691	6.293.233	29.382.924
2011	25.031.565	7.277.953	32.309.518
2012	27.425.233	8.357.286	35.782.519
2013	29.284.247	9.225.548	38.509.795
2014	31.140.244	10.344.936	41.485.180
2015	31.507.934	10.416.166	41.924.100
2016	30.983.933	10.345.299	41.329.232
2017	33.677.636	10.634.672	44.312.308
2018	35.194.972	10.922.427	46.117.399
2019	37.276.050	11.205.429	48.481.479
2020 1. DÖNEM	42.712.580	12.350.811	55.063.391

Kaynak:TÜİK

Güncelleme- Ağustos 2020 Sonrakı Güncelleme Tarihi- TÜİK verileri açıklandığında

li alanlarda yaygın olarak

İğir keçi türü de tiftik Anadolu ve Güneydoğu kesiminin yününe moher adı

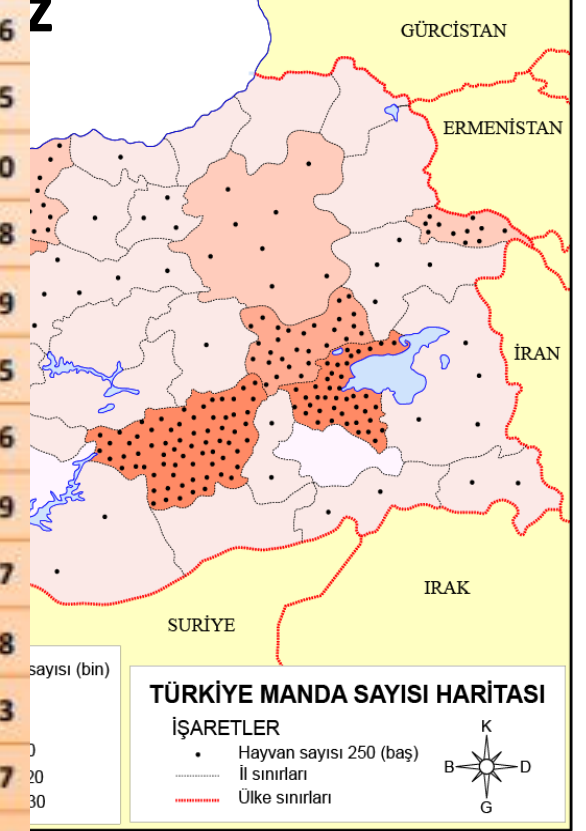
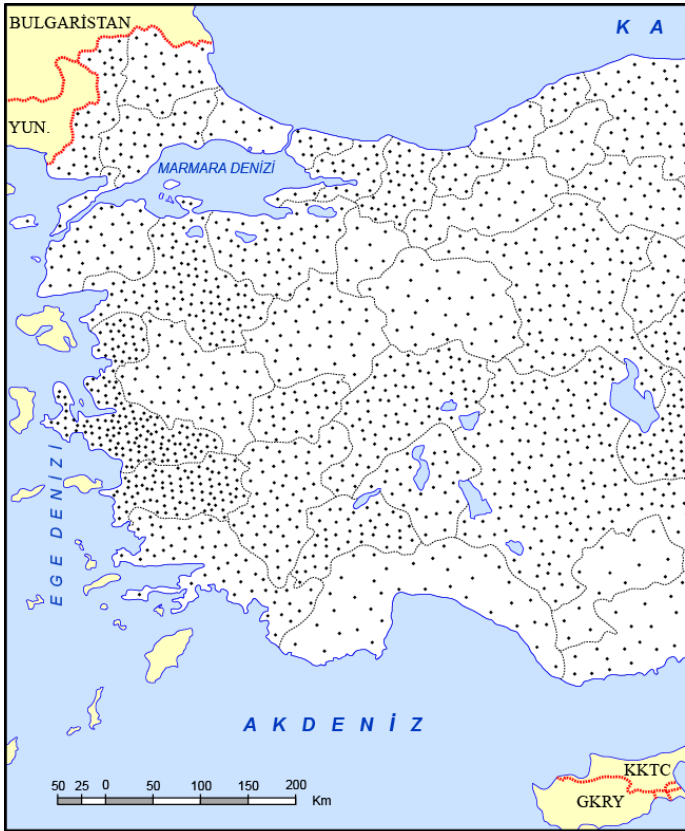

cografyaharita.com R.SAYGILI 2020

SIĞIR-MANDA

Siğirin et, süt, derisinden yararlanılan önemli yetiştirme alanıdır. Marmara, Ege ve Akdeniz kıyılarındaki alanlar bu amaçla kullanılmaktadır.

Siğir Anadolu önemli siğir yetiştirme alanıdır.

BÜYÜKBAŞ HAYVAN SAYILARI			
YIL	SIĞIR	MANDA	BÜYÜKBAŞ TOPLAM
2002	9.803.498	121.077	9.924.575
2003	9.788.102	113.356	9.901.458
2004	10.069.346	103.900	10.173.246
2005	10.526.440	104.965	10.631.405
2006	10.871.364	100.516	10.971.880
2007	11.036.753	84.705	11.121.458
2008	10.859.942	86.297	10.946.239
2009	10.723.958	87.207	10.811.165
2010	11.369.800	84.726	11.454.526
2011	12.386.337	97.632	12.483.969
2012	13.914.912	107.435	14.022.347
2013	14.415.257	117.591	14.532.848
2014	14.223.109	122.114	14.345.223
2015	13.994.071	133.766	14.127.837
2016	14.080.155	142.073	14.222.228
2017	15.943.586	161.439	16.105.025
2018	17.042.506	178.397	17.220.903
2019	17.688.139	184.192	17.872.331
2020 1. DÖNEM	18.426.219	188.771	18.614.990

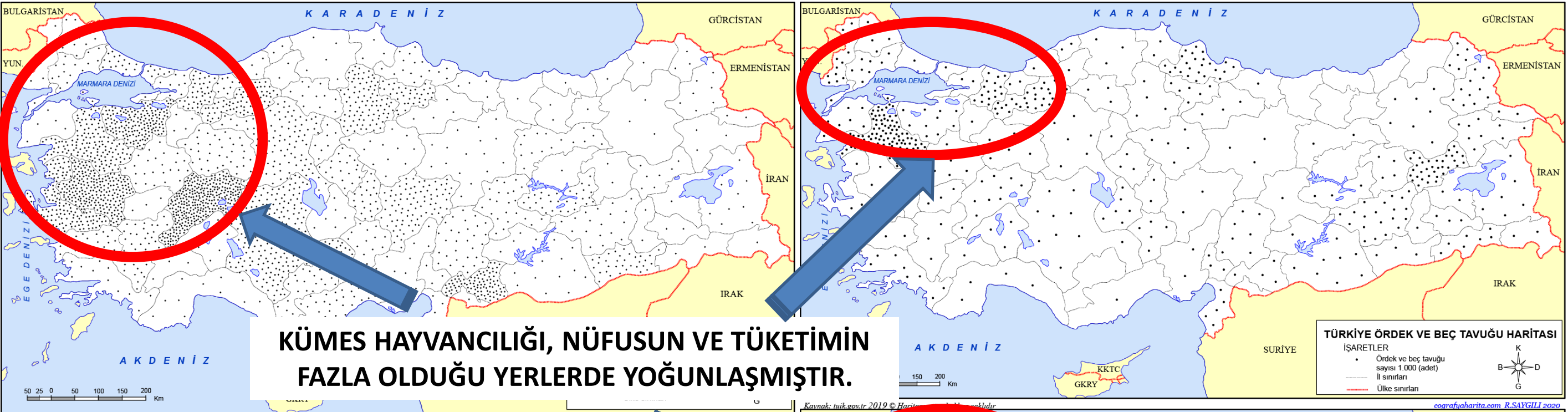
Kaynak : TÜİK

Türkiye'de beslenen

nektedir.

TAVUK-ÖRDEK

Eti ve yumurtası için beslenen **tavuk, hindi, kaz, ördek** gibi kanatlı hayvanlar kümes hayvanları olarak adlandırılır. 1970'li yıllarda aile işletmeciliği şeklinde yapılan kümes hayvancılığı, bugün modern çiftliklerde ticari amaçla yapılmaktadır. Özellikle büyük şehirlerin etrafında modern kümes hayvancılığı tesislerinin yaygınlaştığını görmek mümkündür.

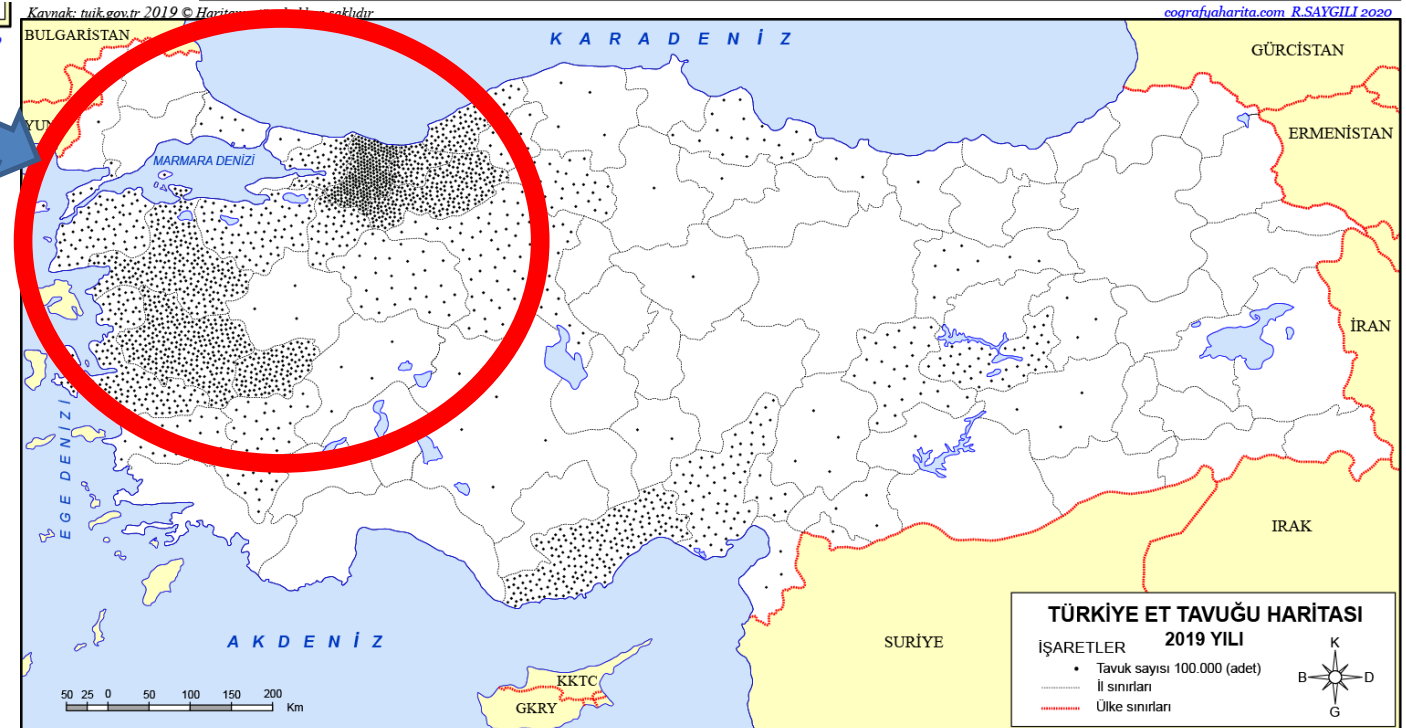

Kaynak: tuik.gov.tr 2019 © Haritanın tüm hakları saklıdır

Ek Tablo 18. Bölgelere Göre 2019 Yılı Tavuk Sayısı (bin adet)

Bölgeler	Et Tavuğu	Bölgeler	Yumurta Tavuğu
Doğu Marmara	74.309	Ege	40.252
Ege	58.317	Batı Anadolu	18.086
Batı Marmara	31.820	Doğu Marmara	15.957
Akdeniz	26.642	Batı Karadeniz	9.578
Batı Karadeniz-	13.141	Orta Anadolu	8.730
Batı Anadolu	7.578	Batı Marmara	8.324
Ortadoğu Anadolu	6.869	Güneydoğu Anadolu	8.049
Kuzeydoğu Anadolu	1.182	Akdeniz	5.322
Güneydoğu Anadolu	796	Ortadoğu Anadolu	3.326
İstanbul	683	Kuzeydoğu Anadolu	1.582
Orta Anadolu	284	İstanbul	1.080
Doğu Karadeniz	219	Doğu Karadeniz	439

Kaynak: TÜİK, 2020 (Erişim Tarihi:01.09.2020)

Kaynak: tuik.gov.tr 2019 © Haritanın tüm hakları saklıdır

cografyaharita.com R.SAYGILI 2020

İPEK BÖCEKÇİLİĞİ

İpek böceği bir tırtıl cinsidir ve dut yapraklarıyla beslenir. İpek böceğinin saldığı sıvı, havayla temas edince ipeğe dönüşmektedir. **Diyarbakır, Şanlıurfa, Antalya ve Bursa** ipek böcekçiliğinin en fazla yapıldığı yerlerdir.

Yıl	Köy Sayısı	Hane Sayısı	Açılan Kutu	Yaş Koza Üretimi
	(Adet)	(Adet)	(Adet)	(Ton)
2002	327	2.356	3.885	99
2003	280	2.758	5.094	169
2004	272	2.888	5.161	145
2005	278	2.677	5.669	160
2006	246	2.553	5.699	129
2007	233	2.274	5.273	127
2008	212	2.193	5.564	127
2009	211	2.295	5.683	140
2010	193	2.134	5.477	129
2011	299	2.623	5.808	151
2012	342	2.572	5.576	134
2013	328	2.348	5.266	121
2014	343	1.760	3.738	80
2015	474	1.956	4.674	115
2016	576	2.001	5.303	103
2017	659	2.128	5.686	102
2018	693	2.210	6.238	94
2019	675	2.062	5.890	90

Kaynak :TÜİK

Güncelleme- Subat 2020 Sonraki Güncelleme Tarihi- TÜİK verileri açıklandığında

Türkiye İpekböcekçiliği Verileri(kg)

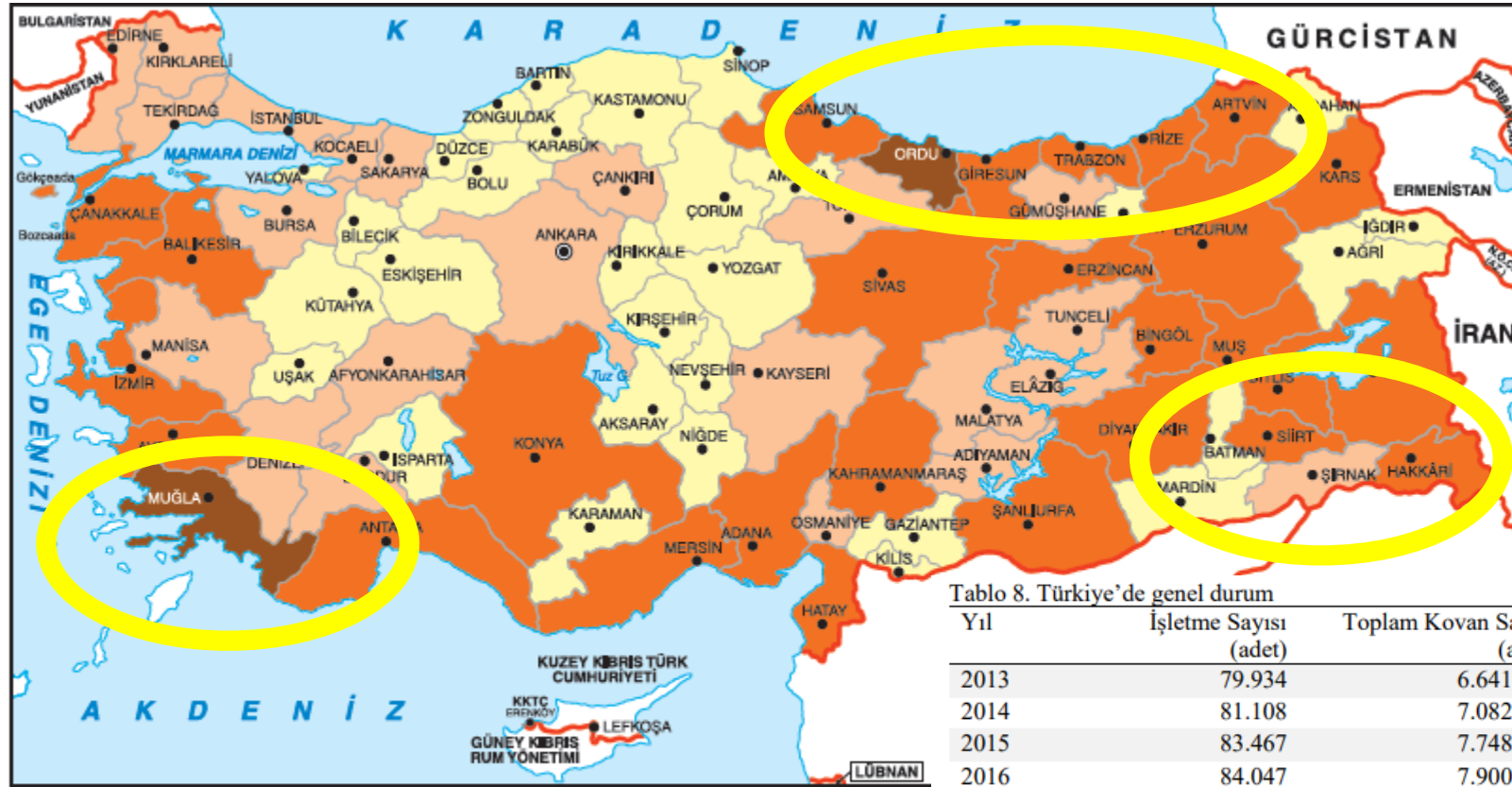
	2014	2015	2016	2017	2018	Değişim (%) ¹
Yaş Koza Üretimi	80.054	114.784	102.833	101.820	93.694	-8,7
Ham İpek İthalatı	57.947	36.499	26.496	14.571	16.549	12,0
İpek İpliği İthalatı	69.319	59.987	36.263	52.505	45.998	-14,1
Kuru Koza İhracatı	11	5.350	31.081	35.315	0	

Kaynak: TÜİK (16.06.2020), ¹/Son iki yılın değişimini göstermektedir.

Son yıllarda yapay ipek üretiminin artmasına bağlı olarak Türkiye'de ipek böceği yetiştiriciliği azalmıştır.

ARICILIK

Farklı iklim tiplerinin görüldüğü ülkemizde, zengin ve çeşitlilik gösteren bitki örtüsüne sahiptir. Bu nedenle arıcılık faaliyeti ülkemizde gelişmiştir. Arıcılık faaliyetleri sonucu; bal, bal mumu, arı sütü, arı zehiri, polen, propolis gibi sağlık ve beslenme açısından son derece değerli ürünler elde edilmektedir.

Bal Üretimi (ton)

27,715 - 499,546 504,3 - 981,742 1.005,000

Tablo 8. Türkiye'de genel durum

Yıl	İşletme Sayısı (adet)	Toplam Kovan Sayısı (adet)	Bal Üretimi (ton)	Balmumu Üretimi (ton)
2013	79.934	6.641.348	94.694	4.241
2014	81.108	7.082.732	103.525	4.053
2015	83.467	7.748.287	108.128	4.756
2016	84.047	7.900.364	105.727	4.440
2017	83.210	7.991.072	114.471	4.488
2018	81.830	8.108.424	107.920	3.987
2019	80.675	8.128.360	109.330	3.971

Kaynak: Ek tablo 8

Tablo 9. Türkiye kovan varlığı (adet)

İller	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Muğla	827.540	995.102	982.601	958.328	935.463	918.116
Ordu	527.078	556.593	577.858	562.299	568.547	573.358
Adana	457.953	481.272	473.919	454.768	461.987	469.938
Mersin	213.995	262.601	262.564	273.384	267.251	282.749
Aydın	239.877	268.110	278.210	280.386	281.060	274.826
İzmir	200.044	201.102	210.876	215.743	232.009	244.519
Sivas	194.428	200.486	219.942	215.878	239.575	243.673
Antalya	215.193	231.980	238.075	226.592	230.323	217.705
Trabzon	134.252	148.115	159.298	166.191	180.182	172.785
Balıkesir	153.329	167.252	168.191	167.361	172.881	170.432
Diğer	3.919.043	4.235.674	4.328.830	4.470.142	4.539.146	4.560.259
Türkiye	7.082.732	7.748.287	7.900.364	7.991.072	8.108.424	8.128.360

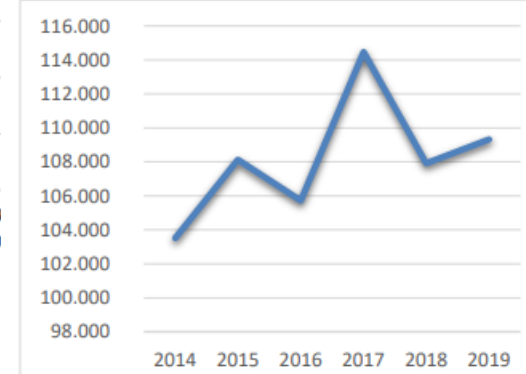
Kaynak: Ek tablo 9

Tablo 2. Dünya bal üretimi (ton)

Ülkeler	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Çin	450.300	462.028	473.000	555.000	543.000	446.900
Türkiye*	94.694	103.525	108.128	105.727	114.471	107.920
Arjantin	67.500	60.000	52.600	68.123	76.379	79.468
İran	74.600	77.800	72.803	67.783	71.187	77.567
Ukrayna	73.713	66.521	63.615	59.294	66.231	71.279
ABD	67.812	80.862	71.008	73.429	67.576	69.104
Hindistan	61.000	61.938	62.472	64.899	66.415	67.442
Rusya Fed.	68.446	74.868	67.736	69.764	65.167	65.006
Meksika	56.907	60.624	61.881	55.358	51.066	64.253
Etiyopya	48.941	50.000	59.161	47.706	50.000	50.000
Diğer	658.196	665.576	731.620	695.587	707.723	751.929
Dünya	1.722.109	1.763.742	1.824.024	1.862.670	1.879.215	1.850.868

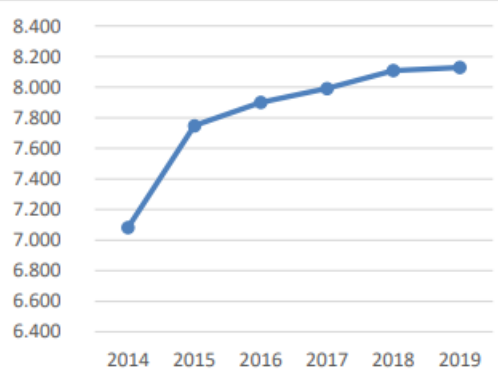
Kaynak: Ek tablo 2, *TÜİK, 2020

Şekil 11. Türkiye bal üretimi (ton)

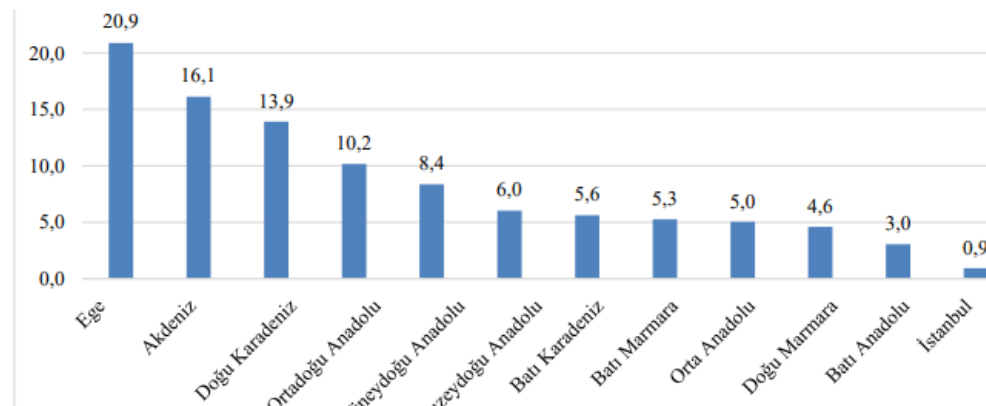

Kaynak: Ek tablo 8

Şekil 12. Türkiye kovan sayısı (bin adet)

Kaynak: Ek tablo 8

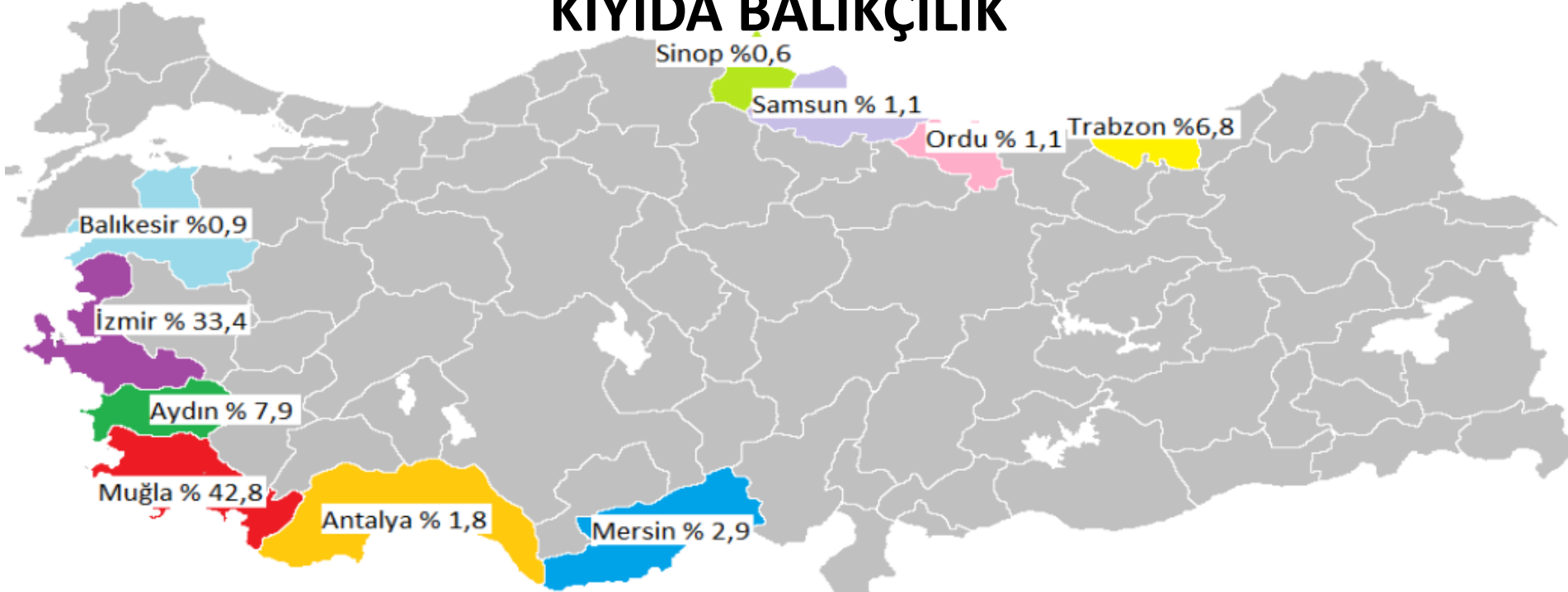

Kaynak: Ek tablo 12

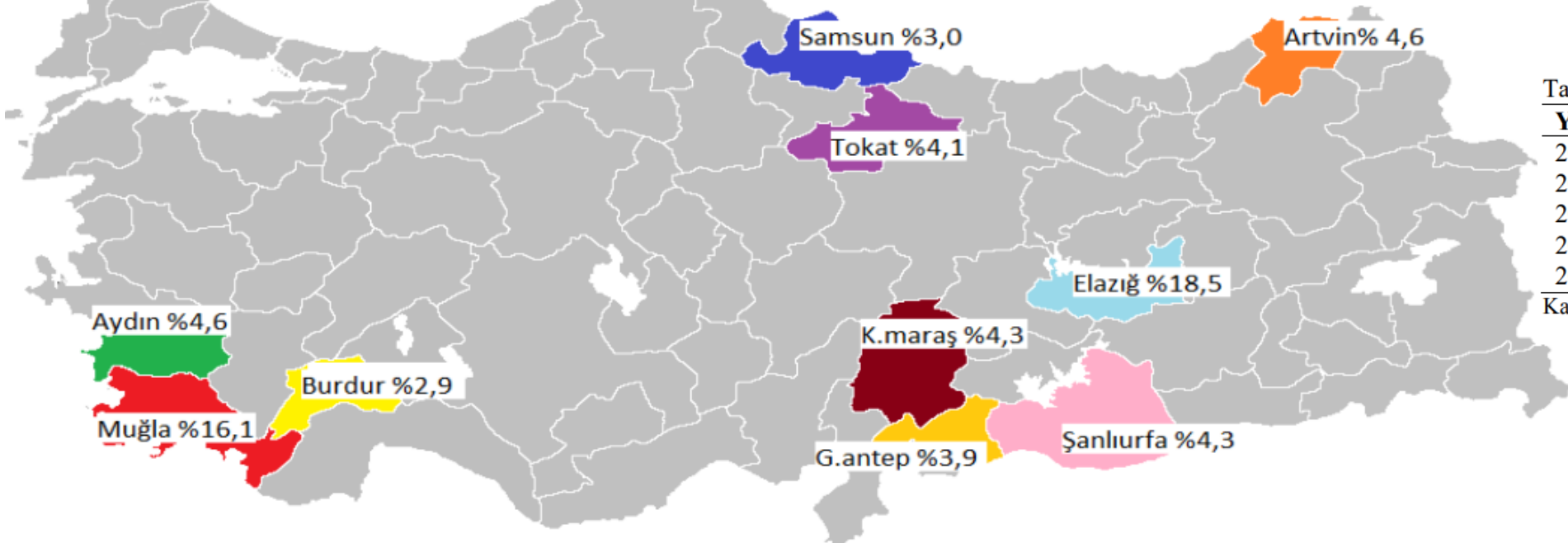
SU ÜRÜNLERİ-BALIKÇILIK

Başlıca su ürünleri; balık, midye, istakoz ve süngerdir. Türkiye'de en fazla balık avcılığı Karadeniz, boğazlar ve Marmara Denizi'nde yapılmaktadır. En çok avlanan balık türleri: hamsi, istavrit, kefal, çaça, lüfer, mezgit ve palamuttur.

KIYIDA BALIKÇILIK

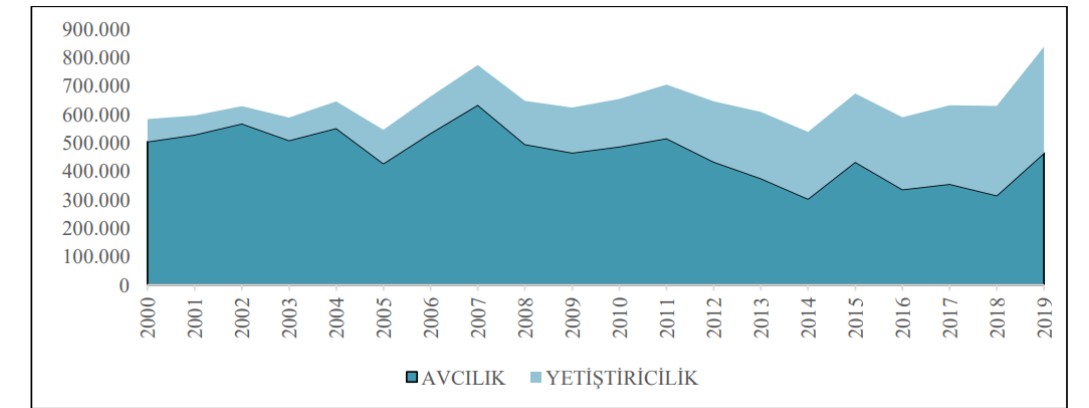
İÇ SULARDA BALIKÇILIK

Tablo 7. Türkiye Su Ürünleri Üretim Miktarı ve Değerleri

Yıllar	Avcılık		Yetiştiricilik		Toplam	
	Miktar (ton)	Değer (₺)	Miktar (ton)	Değer (₺)	Miktar (ton)	Değer (₺)
2010	485.939	1.078.515.200	167.141	1.066.778.600	653.080	2.145.293.800
2011	514.755	1.143.272.172	188.790	1.270.028.140	703.545	2.413.300.312
2012	432.442	1.209.028.426	212.410	1.605.293.700	644.852	2.814.322.126
2013	374.121	1.188.432.525	233.394	1.704.471.151	607.515	2.892.903.676
2014	302.212	1.099.749.495	235.133	2.160.070.890	537.345	3.259.820.385
2015	431.907	1.245.020.381	240.334	2.569.208.590	672.241	3.814.228.971
2016	335.320	1.340.878.317	253.395	3.239.320.980	588.715	4.580.199.297
2017	354.318	1.535.702.592	276.502	4.049.199.270	630.820	5.584.901.862
2018	314.094	1.852.664.426	314.537	5.606.828.410	628.631	7.459.492.836
2019	463.168	2.380.414.908	373.356	7.694.124.480	836.524	10.074.539.388

Kaynak: TÜİK, 2020.

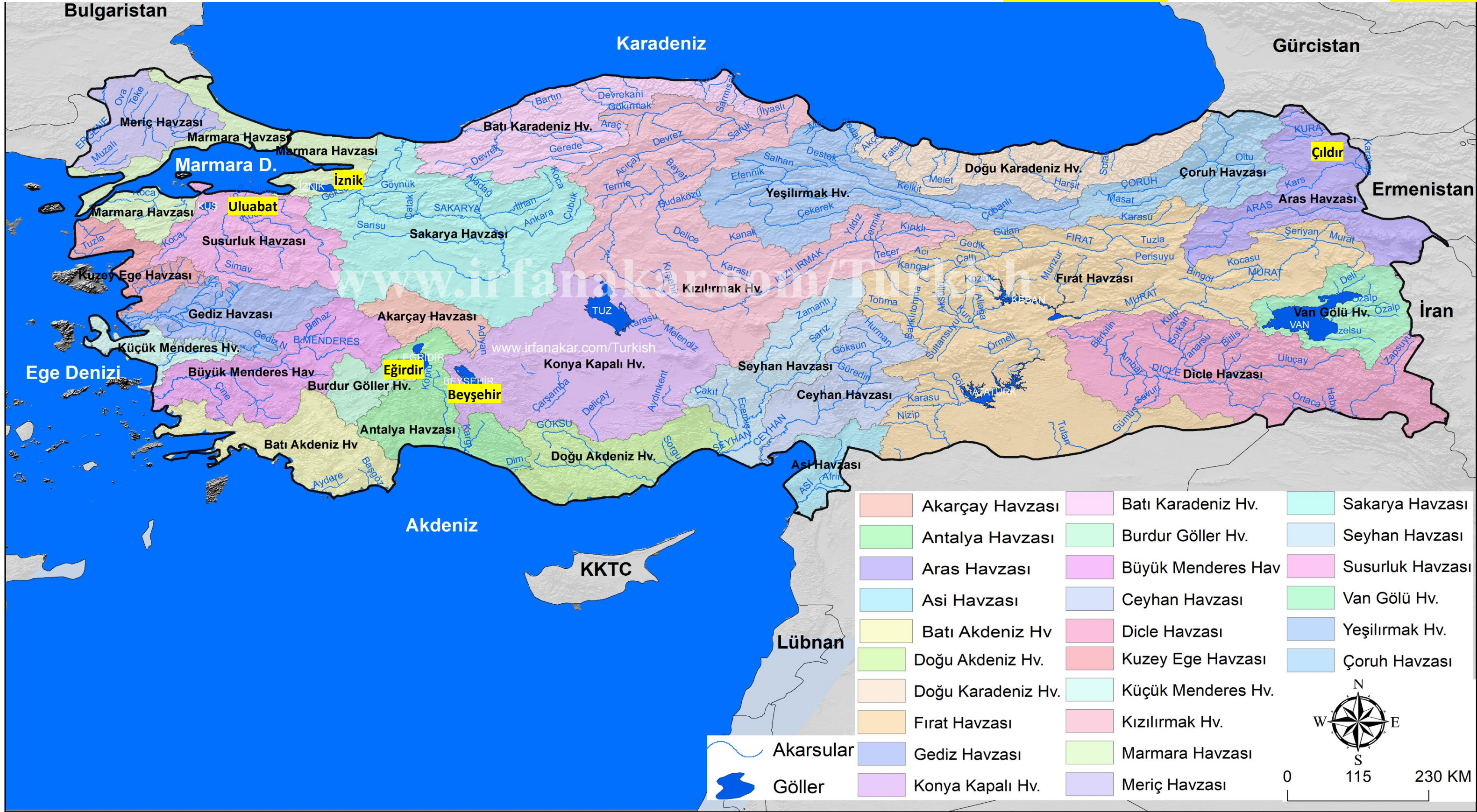

Şekil 3. Türkiye Avcılık ve Yetiştiricilik Miktarları (ton), Kaynak: TÜİK, 2020.

Tablo 12. Denizlere Göre Avcılık Miktarı (ton)

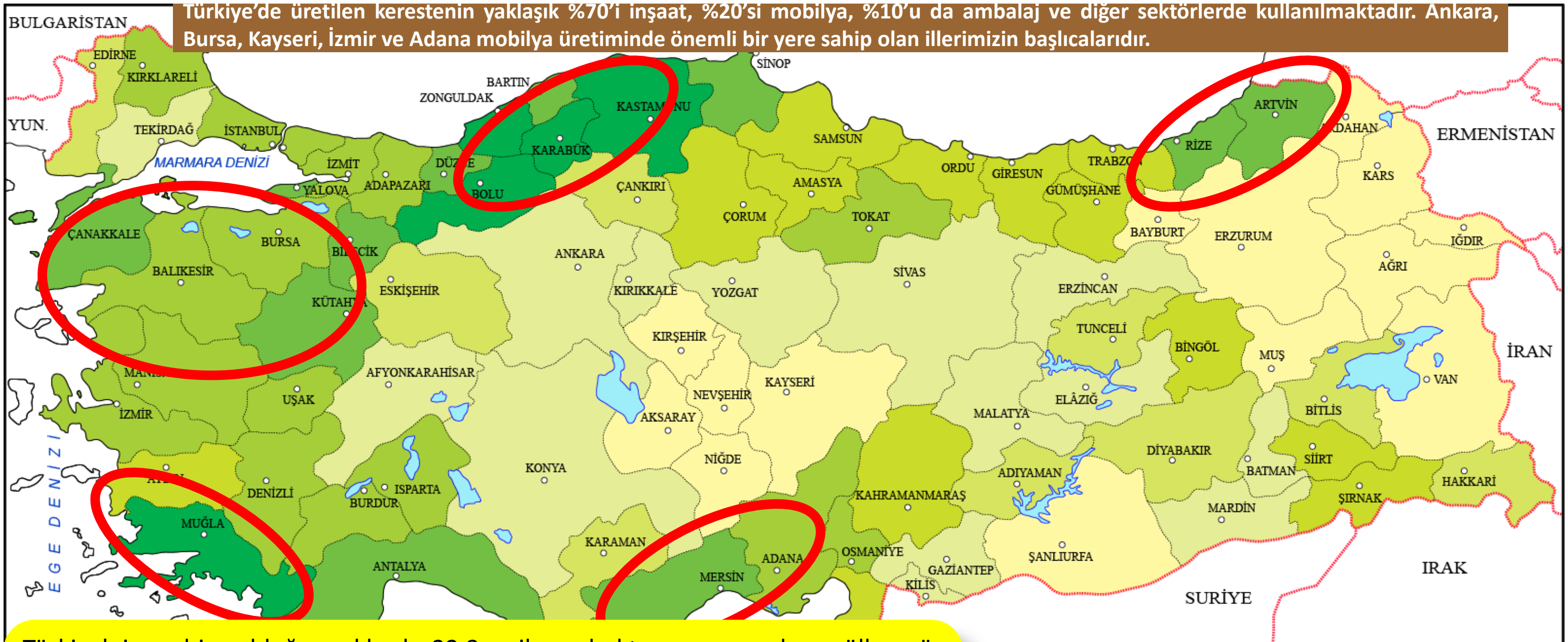
Yıllar	Akdeniz	Batı Karadeniz	Doğu Karadeniz	Ege	Marmara	TOPLAM
2015	10.031	78.828	241.754	35.351	31.766	397.730
2016	11.724	100.404	122.680	34.690	31.963	301.463
2017	13.811	77.900	157.952	47.676	24.832	322.172
2018	12.726	86.922	89.355	42.612	52.338	283.954
2019	13.802	76.557	270.197	41.216	29.797	431.572

Kaynak: TÜİK, 2020.

TÜRKİYE'DE ORMANCILIK

Türkiye'de üretilen kerestenin yaklaşık %70'i inşaat, %20'si mobilya, %10'u da ambalaj ve diğer sektörlerde kullanılmaktadır. Ankara, Bursa, Kayseri, İzmir ve Adana mobilya üretiminde önemli bir yere sahip olan illerimizin başlıcalarıdır.

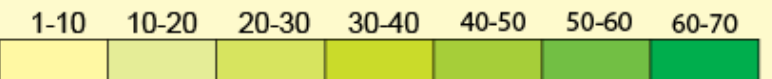
Türkiye'nin sahip olduğu yaklaşık 22,3 milyon hektar orman alanı, ülke yüz ölçümünün %28,6'sını kaplamaktadır. Orman varlığının kıyılarda yoğunlaşması, ormancılık faaliyetlerinin bu alanlarda gelişmesini sağlamıştır. Ormanlar; Türkiye ekonomisine tomruk, maden ve telefon direği, sanayi, kâğıt, yakacak odun ve lif yonga odunu üretimiyle katkı sağlar.

TÜRKİYE'NİN İLLERE GÖRE ORMAN HARİTASI

İŞARETLER

○ İl merkezleri

Orman alanı %

EN FAZLA ORMAN OLAN İLLER

1. ANTALYA
2. KASTAMONU
3. MERSİN
4. MUĞLA
5. KÜTAHYA

EN AZ ORMAN OLAN İLLER

1. IĞDIR
2. AĞRI
3. NEVŞEHİR
4. ŞANLIURFA
5. AKSARAY

YÜZÖLÇÜMÜNE GÖRE EN FAZLA ORMAN OLAN İLLER

1. KARABÜK
2. KASTAMONU
3. MUĞLA
4. SİNOP
5. BOLU

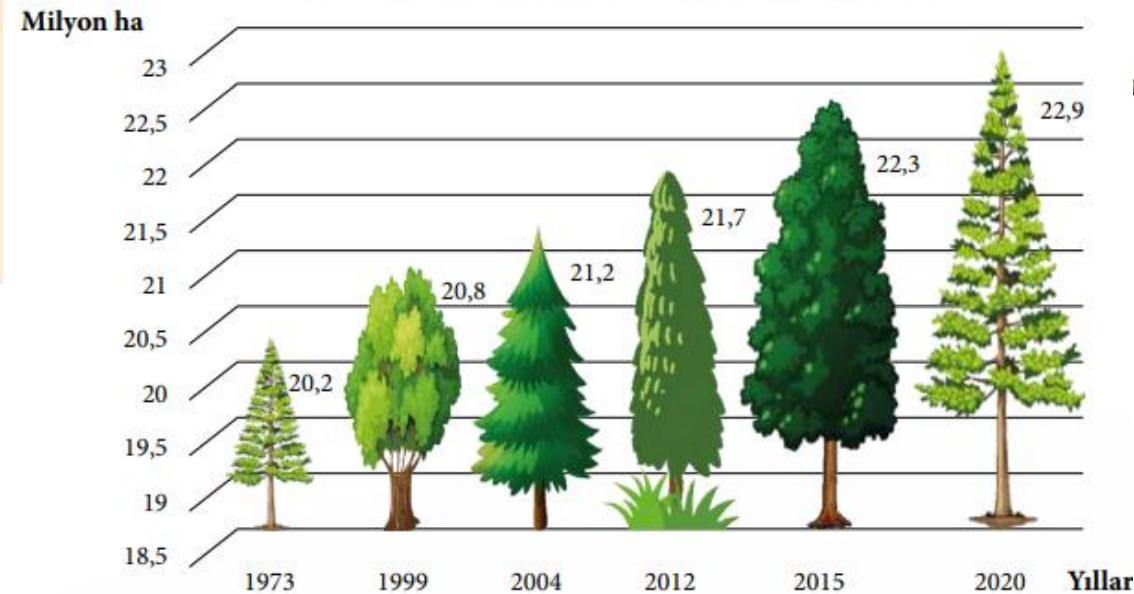
%29,4
TÜRKİYE YÜZÖLÇÜMÜNÜN

BÖLGELERE GÖRE ORMAN DAĞILIMI

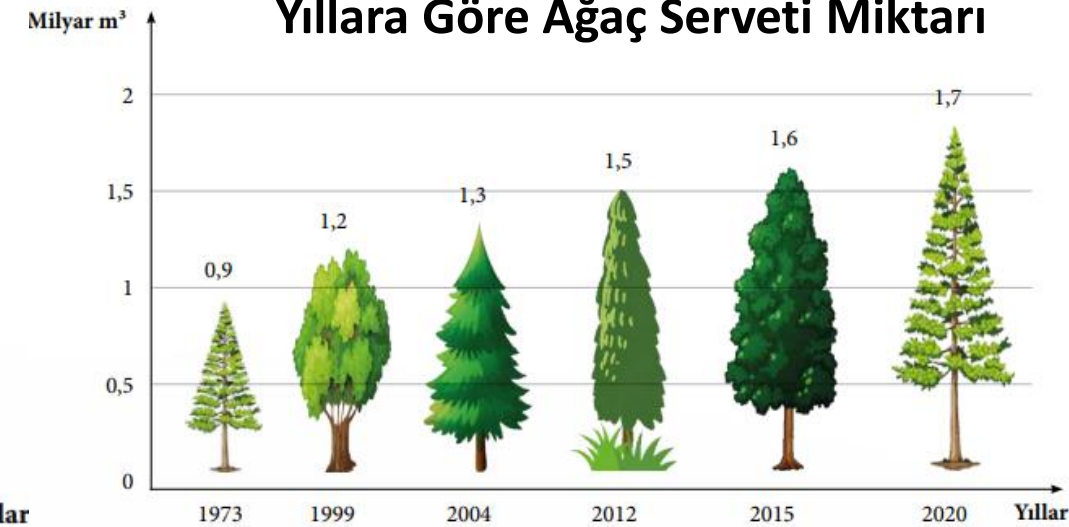
Türkiye'deki 22 milyon 621 bin 935 hektar ormanlık alanın bölgelere göre dağılımı şöyle:

Şekil 2 : Geçmişten Günümüze Türkiye Orman Varlığı

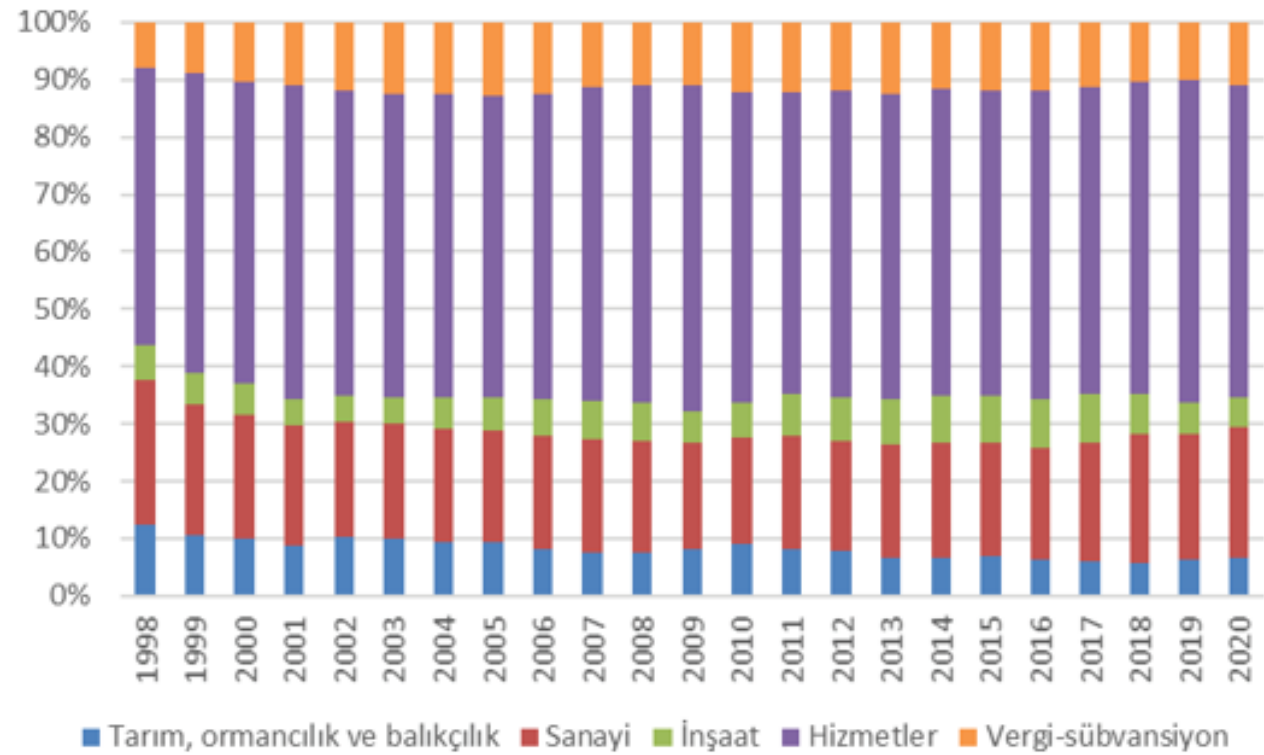
Yıllara Göre Ağaç Serveti Miktarı

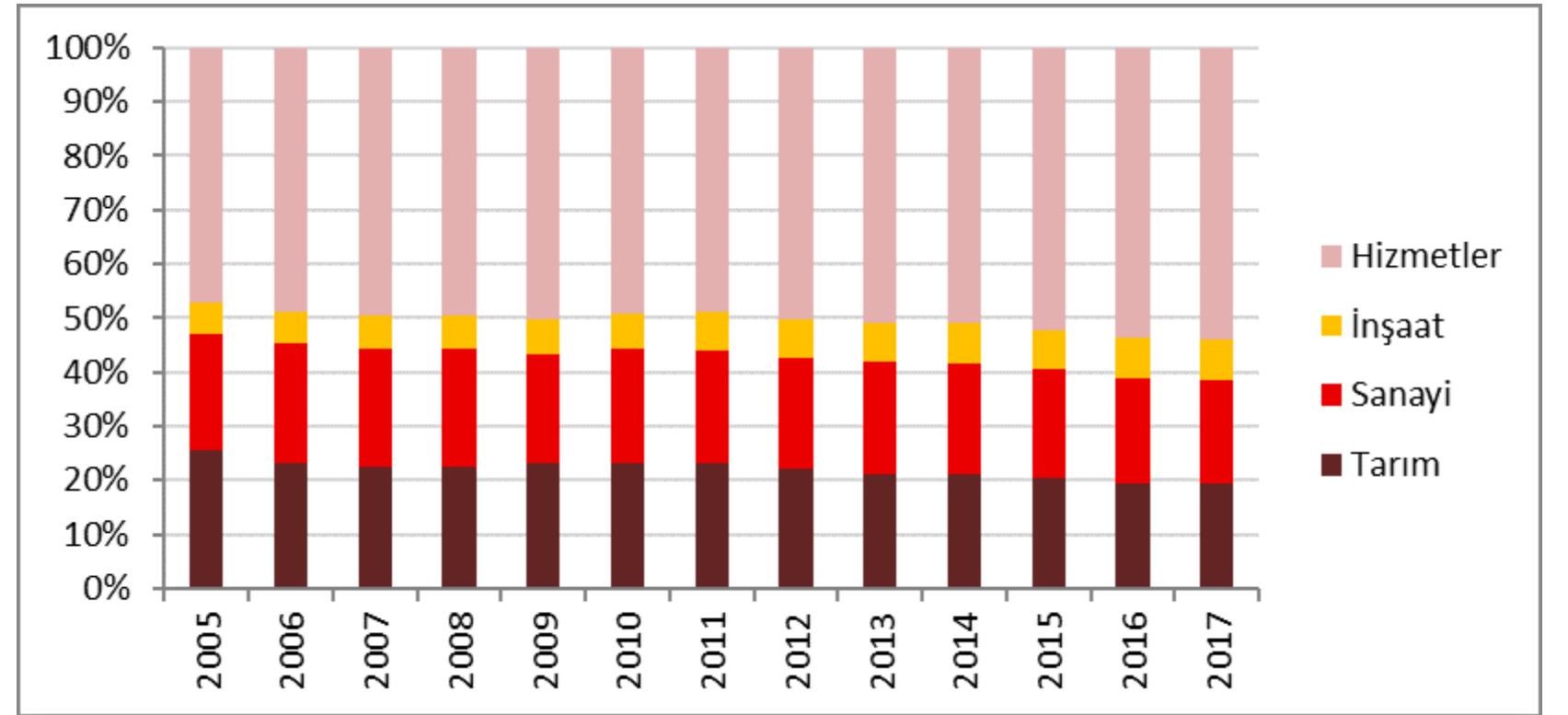
TÜRKİYE'DE EN ÇOK BULUNAN AĞAÇ TÜRLERİ

Ağaç Türü	Normal Kapalı (ha)	Boşluklu Kapalı (ha)	Toplam (ha)	%
Meşe	2.666.577	4.080.863	6.747.440	29,42
Kızılçam	3.407.368	1.807.924	5.215.292	22,74
Karaçam	2.830.566	1.369.057	4.199.623	18,31
Kayın	1.611.436	266.613	1.878.049	8,19
Ardıç	402.522	1.070.466	1.472.988	6,42
Sarıçam	890.238	519.939	1.410.177	6,15
Göknar	393.504	118.199	511.703	2,23
Sedir	268.140	134.179	402.319	1,75
Ladin	273.032	92.813	365.845	1,60
Fıstıkçamı	152.066	23.312	175.378	0,76
Kızılağaç	100.434	25.097	125.531	0,55
Kestane	67,382	13.850	81.232	0,35
Gürgen	45.069	10.585	55.654	0,24
Sahilçamı	50.182	5.136	55.498	0,24
Kavak	9.042	13.483	22.525	0,10
Fındık	12.236	700	12.936	0,06
Defne	5.660	6.524	12.184	0,05
Dişbudak	9.344	1.054	10.398	0,05
Diğer Türler	69.631	108.597	178.228	0,78
Toplam	13.264.429	9.668.571	22.933.000	100

TARIM VE HAYVANCILIĞIN TÜRKİYE EKONOMİSİNDEKİ YERİ

Gayri safi milli hasıla içerisindeki pay

Sektörlerde çalışan kişi sayısı

Bir ülkede bir yıl boyunca ulusal kaynaklardan elde edilen mal ve hizmetlerin piyasa fiyatlarına göre hesaplanan toplam değerine gayrisafi millî hasıla (GSMH) denir.

Kırsal Nüfusun Türkiye Nüfusu İçindeki Payı: Cumhuriyet'in ilk yıllarından bugüne kadar kırsal nüfus oranı sürekli azalmıştır. 1927 yılında ülke nüfusunun yaklaşık %75,8'ini oluşturan kırsal nüfus, 2021 yılında ise toplam nüfus içinde yaklaşık %6,8'lik bir orana sahip olmuştur. (TÜİK)

Yıl	Toplam Nüfus	Köy Nüfusu	Köy Nüfus Oranı (%)
1927	13 648 270	10 342 391	75,8
1950	20 947 188	15 702 851	74,9
1980	44 736 957	25 091 950	56,0
2000	67 803 927	23 797 653	35,0
2018	82 003 882	6 337 385	7,7
			2021 %6,8

Tarımın Ülke Gayrisafi Millî Hasılasındaki Yeri: Tarım sektörünün GSMH içindeki oranı her yıl azalmıştır. Ancak bu durum, tarımsal üretimin gerilemesinden değil sanayi ve hizmetler sektöründeki gelişmeden kaynaklanmaktadır. (Milyon Dolar, TÜİK)

Yıl	GSMH	Tarım	Oran (%)
1927	0,82	0,45	54,8
1950	3,08	1,45	47,1
1980	68,79	17,64	25,6
2000	273	27	9,8
2018	638,10	36,78	5,8

Tarımsal İş Gücünün Ekonomik Etkinlik Alanlarındaki Yeri: Türkiye'de tarımsal iş gücü anlamında sanayileşmiş ülkelere göre yüksek bir oran görülmekteyken geçmişle kıyaslandığında ülke içinde ciddi bir gerileme söz konusudur.(TÜİK)

Yıl	Toplam İş Gücü	Tarımsal İş Gücü	Oran (%)
1955	12 205	9446	77,3
1980	18 522	11 104	59,9
2000	20 941	7371	35,2
2018	28 738	5297	18,4

Tarımın Ülke Gayrisafi Millî Hasılasındaki Yeri: Dış ticarete özellikle 1980 sonrasında önemli değişimlerin yaşandığı Türkiye'de uzun yıllar tarımsal ürünler ihraç edilirken sanayi malları da ithal edilmiştir.

Yıl	Dış Satım Geliri	Tarım	Oran (%)
1965	0,47	0,35	75,9
1975	1,40	0,79	56,6
1985	7,96	1,72	21,6
1995	21,64	3,31	10,7
2000	27,78	3,86	7,2
2018	167,93	12,08	7,2

Dış Ticaret Gelirlerinde Tarımın Yeri ve Önemi (Milyon Dolar, TÜİK)

GAYRİ SAFİ YURTIÇİ HASILA DEĞERLERİ

Yıllar	TARIM, ORMANCILIK VE BALIKÇILIK			Döviz Kuru	TÜRKİYE	
	Milyon TL Bazında	Milyon Dolar Bazında	GSYH Payı (%)		Milyon TL Bazında	Milyon Dolar Bazında
2017	189.233	51.875	6,00	3,648	3.133.704	859.055
2018	217.107	46.048	5,80	4,715	3.758.774	797.221
2019	276.325	48.729	6,40	5,671	4.311.733	760.355
2020	336.623	47.817	6,70	7,040	5.048.220	717.092
2021	401.806	44.739	5,5	8,981	7.248.789	807.106
2021-1. Çeyrek	35.816	4.859	2,6	7,372	1.395.931	189.364
2021-2. Çeyrek	65.271	7.786	4,1	8,384	1.592.926	190.006
2021-3. Çeyrek	189.529	22.317	9,8	8,492	1.931.231	227.406
2021-4. Çeyrek	111.190	9.565	4,8	11,624	2.328.700	200.330
2022	208.282	14.056	3,5	14,818	5.926.543	399.945
2022-1. Çeyrek	56.792	4.090	2,3	13,884	2.507.577	180.610
2022-2. Çeyrek	151.491	9.718	4,4	15,588	3.418.967	219.335

KAYNAKLAR

MEB Coğrafya

Ders Kitapları,

ÖSYM,

<https://arastirma.tarimorman.gov.tr/>

www.zmo.org.tr

<https://ticaret.gov.tr/>

<https://www.tmo.gov.tr/>

<http://cografyaharita.com/>

www.tarimorman.gov.tr

www.tarimorman.gov.tr